

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
(УДЦПО)

Методичні рекомендації
про здійснення освітньої діяльності та
забезпечення освітнього процесу
у сфері художньо-естетичного напрямку позашкільної освіти
з урахуванням викликів сьогодення

*(додаток до листа УДЦПО
від 28.09.2023 р. № 09-26)*

Київ 2023

Система освіти є невід'ємною складовою суспільного життя країни та має реагувати на наявні в суспільства виклики й потреби. Не є виключенням художньо-естетичний напрям позашкільної освіти – найчисельніший серед інших напрямів, який забезпечує навчання, виховання та розвиток дітей та задовольняє потреби в підготовлених фахівцях, готових до професійної діяльності творчих особистостей та створює умови для продовження навчання за творчими спеціальностями.

Популярність пісенних, музичних, хореографічних профілів зазначеного напрямку пояснюється привабливістю традиційних видів дозвілля українського народу та яскравістю виступів юних майстрів. Проте застарілість деяких форм і методів педагогічного процесу та імітація українськості значною мірою гальмують розвиток напрямку. Водночас якісне змістовне оновлення філософії напрямку у підходах до роботи з дітьми може забезпечити покращення результатів здобуття позашкільної освіти й сприяти культурно-мистецькому спрямуванню якісного українського контенту у світовій площині. Неабияке місце у цьому процесі відіграють дитячі творчі художні колективи. Не зважаючи на те, що така форма роботи дісталась у спадок з періоду радянської окупації України, творчі колективи є джерелом творчості, прояви прагнень і інтересів дітей у певному напрямку, виховують національну та громадянську ідентичність особистості, дають можливість проявити лідерські якості та вміння працювати в командні, що є м'якими навичками вкрай необхідними для подолання викликів майбутнього життя.

Kalush Orchestra, PROBASS Δ HARDI, Океан Ельзи, Kazka, Go_A та інші відомі колективи й артисти мають бути не лише поодинокими прикладами масового культурного експорту України, а й початком списку виконавців, які поширюють світом національну патріотичну ідею українського мистецтва, підкорюють своєю автентичністю, інтелектуальністю, мають wow-ефект для українського та світового слухача. Такого ефекту можна досягти завдяки розвитку художньо-естетичного напрямку позашкільної освіти. Тому важливим завданням сьогодні є оновлення його змісту, осучаснення підходів, засобів шляхом використання нових освітніх й управлінських технологій, а також синергетичний підхід всіх зацікавлених сторін для оновлення змісту позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку.

Популярність надання послуг (і не тільки у сфері освіти, а й в дозвіллевій, розважальній, культурній інших сферах діяльності) у цьому сегменті значною мірою зростає завдяки зусиллям приватних суб'єктів господарювання. Державний та комунальний сегмент ринку таких освітніх та інших послуг не може не реагувати на конкуренцію. Вкрай важливим завданням всіх учасників ринку є об'єднання зусиль у цьому напрямі та концентрація уваги на головному їх споживачеві - дитині. Саме дитина має фокусувати на собі увагу всіх зацікавлених сторін і саме вона має бути головним замовником й мотиватором такої послуги.

Індикатором такої діяльності закладу може бути оновлена філософія в підходах до проведення конкурсів, фестивалів, творчих подій (івентів). Якісно організована система проведення таких подій може значною мірою вплинути на якість надання послуг у цій сфері і відповідно зацікавити споживача. Проектний